

בס"ד

# האור החיים הקדוש

כיתות א' - מטות - תשע"ד

"תלמוד תורה" כלל חסידי  
מודיעין עילית



## התפילין של האור החיים הקדוש

ימים אחדים לפני פטירתו קרא רבי חיים לרעייתו ואמר לה, לאחר פטירתי אם יהיה לך מצב קשה בפרנסה, הרשות בידך למכר את התפילין שלי לאדם עשיר המוכן לשלם סכום נכבד ומזה תתפרנס, אולם עליך להזהיר אותו שיקפיד מאד על קדושה מעלה כל עוד הוא עטור בהם.

כבר בחדשים הראשונים לאחר פטירתו סבלה האלמנה מרעב פשוטו כמשמעו, והיתה חייבת למכר את התפילין, והעשיר שקנה אותם קבל על עצמו את התנאי שהציבו לו, ובמשך כל השנים שמר את ההבטחה שנתן.

באחד הימים בא אליו אחד מפקידיו באמצע התפלה כשהוא עטור בתפילין הקדושים האלו וספר לו על הצעה עסקית חשובה שהוא יכל להתעשר מזה מאד, אבל הוא צריך לענות תשובה על זה תכף ומיד, העשיר לא רצה לדבר עם התפילין האלו

על כן סמן לפקיד שימתין עד סיום התפלה שיוֹרִיד  
את התפלין.

אבל הפקיד דחק בו שיענה מיד עד שנכנע ודבר  
עם התפלין, ומאז הפסיק להרגיש קדשה בתפלין  
האלו וחשש אולי הם נפגמו כי זלזל בקדושתם, על  
כן מסר את התפלין לסופר שיבדק אותם ולפלא  
היה שהקלף נמצא מחוץ לגמרי.

## הַיָּם צִיָּת

הַמַּסַּע רְצוּף הַתְּלָאוֹת וְהַנָּסִים הִגִּיעַ סוּף סוּף  
לִיעֲדוֹ, זֶה הָיָה מַסָּעוֹ שֶׁל רַבִּי חַיִּים בֶּן עֶטֶר, הַיָּדוּעַ  
בְּכִינוּיו 'אֹר הַחַיִּים הַקָּדוֹשׁ', מִמְּרוֹקוֹ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.  
שָׁנִים הִשְׁתַּוְּקַק לַעֲלוֹת לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּלְהִקָּים בָּהּ  
יְשִׁיבָה לְלִמּוּד הַתּוֹרָה וּלְהַחֲשֵׁת הַגָּאֻלָּה. בְּסוּף שְׁנַת  
תק"א זָכָה לְהִגָּשִׁים אֶת חֲלוּמוֹ.

בְּדַרְכּוֹ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הִתְעַכֵּב בְּאִיטְלְיָה, שָׁבָה  
נִהְנוּ הַיְּהוּדִים מִשְׁפַּע כָּלְכָלִי. שְׁנַתִּים עָבַר בְּעָרֵי  
אִיטְלְיָה, וְהִקָּים וְעַד תּוֹמָכִים שִׁיְהִיָּה מִמֶּנָּה עַל  
מִשְׁלֹחַ כֶּסֶפִּים לְהַחֲזִקַת הַיְּשִׁיבָה.

בְּמַהֲלָךְ הַמַּסָּע רָאוּ 'אֹר הַחַיִּים' וּמִלּוּוֵיו אֶת יַד  
הַהִשְׁגָּחָה. הָאֲנִיָּה הַפְּלִיגָה מֵאֶלְכֶסְנִדְרִיָּה שְׁבַמְצָרִים  
כְּדִי לַעֲגֹן בְּנִמֶּל יָפוֹ. אֶךְ רַב הַחוּבֵל טָעָה וְהוֹרִיד אֶת  
הַנוֹסָעִים בְּנִמֶּל עָכּוֹ. לְאַחַר מִכֵּן הִתְבָּרַר כִּי זֶה הָיָה  
לְטוֹבָה, שֶׁכֵּן מִגֶּפֶה קָשָׁה הִשְׁתּוֹלְלָה בְּאוֹתָהּ עַת בִּיפוֹ  
וְהַפִּילָה חֲלָלִים רַבִּים.

הַחֲלִיט רַבִּי חַיִּים לְהַקִּים אֶת יְשִׁיבָתוֹ בְּעֵכוֹ.  
הַיְשִׁיבָה נִקְרָאָה 'כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל', וְהִיא הַתַּפְתָּחָה  
וְהִיְתָה לְאַבֵּן שׁוֹאֲבֵת לְתַלְמִידִים רַבִּים. בְּחֻדְשִׁים  
הָרַאשׁוֹנִים שֶׁל שָׁנַת תַּק"ב עָרַךְ רַבִּי חַיִּים מַסַּע עִם  
תַּלְמִידָיו אֶל קְבֻרוֹת הַצַּדִּיקִים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

הִגִּיעַ עָרֵב חַג הַפֶּסַח. בֵּיתוֹ שֶׁל רַבִּי חַיִּים הָיָה  
לְקִרְאָת הַחֵג, אוֹלָם דָּבָר אֶחָד הָעֵיב אֶת שְׂמֻחָתוֹ:  
טָרַם נִמְצָא אֶרֶץ שְׂיֹסֵב עִמּוֹ בְּלֵיל הַסֵּדֶר.

"כִּי־צַד אֲקִיָּים אֶת 'כָּל דַּכְּפִין יִיְתִי וַיִּיכֹל' בְּשָׁעָה  
שְׁשׁוֹם אֶרֶץ לֹא יִהְיֶה בְּבֵיתִי?", הִבִּיעַ אֶת צַעְרוֹ בְּאָזְנֵי  
תַּלְמִידוֹ וּבִקְשׁוֹ: "אֲנִי מִמָּה, צֵא אֶל הָרְחוֹב וְנִסֶּה  
לְמַצֵּא אוֹרֵחַ"

הַתַּלְמִיד יָצָא וְחָפַשׁ, אֲךָ לֹא מָצָא אֶרֶץ מִתְאִים.  
כְּמַעֲט הִתְיַאֵשׁ, עַד שֶׁעָבַר לִיד בֵּית הָעֵלְמִין וְשָׁמַע  
קוֹל בְּכִי חֲנוּק.

חֵשׁ הַתַּלְמִיד לְעָבַר קוֹל הַבְּכִי, וְגִילָה בֵּין הַקְּבָרִים  
יְהוּדֵי הַמִּתְיַפֵּחַ כִּילָד. הוּא נָסָה לְפָנוֹת אֶל הָאִישׁ  
וּלְדוֹבְבוֹ, אֲךָ הָלָה לֹא הָיָה מְסֻגָּל לְהַשִּׁיב לוֹ. פָּרָץ  
דְּמָעוֹת יָצָא מֵעֵינָיו בְּכָל פַּעַם שֶׁנָּסָה לְדַבֵּר. רַק מְלִים

מְקוּטָעוֹת נִשְׁמָעוּ מִמֶּנּוּ: "אָבוֹי לִי... חֲרֵב עָלַי  
עוֹלָמִי... חַיֵּי אֵינָם חַיִּים"

נִרְאָה הָיָה כִּי הָאִישׁ מִבְקָשׁ אֶת נַפְשׁוֹ לָמוּת.  
תִּלְמִידוֹ שֶׁל רַבִּי חַיִּים נִרְעַד, וּמָהָר אֶל רַבִּי חַיִּים,  
לִסְפֹּר לוֹ עַל הַיְּהוּדִי הַמִּסְכֵּן.

רַבִּי חַיִּים לֹא הִתְעַכֵּב. מִיד עָזַב אֶת הַכְּנוּתִיו  
לְקִרְאת הַחֵג וּפְנָה עִם תִּלְמִידוֹ לַעֲבֹר בֵּית הָעֵלְמִין.  
דְּבוּרוֹ הַמְּלֻטָּף שֶׁל רַבִּי חַיִּים עוֹדֵד מַעֲט אֶת הַיְּהוּדִי,  
וְהוּא פֶתַח אֶת סְגוּר לְבוֹ.

הַתְּבַרֵּר שֶׁהוּא יְהוּדִי עֲנִי מְרוּד, שֶׁהַחֲלִיט לְנִסּוֹת  
אֶת מִזְלוֹ בַּחוּץ לָאָרֶץ. הוּא הִשְׁאִיר בָּאָרֶץ אֶת אִשְׁתּוֹ  
וְיִלְדִיו, יָצָא לַחוּץ לָאָרֶץ וְעִסַּק בַּמִּסְחָר כְּמָה שְׁנִים.  
שֵׁם רָאָה בְּרָכָה בַּמַּעֲשֵׂי יָדָיו וְהִצְלִיחַ לַצִּבּוֹר סְכּוּם  
נָאָה, שָׁבוּ קוֹה לְכָלֵּל אֶת אִשְׁתּוֹ וְיִלְדִיו בְּשָׁנִים  
הַבָּאוֹת וְאָף לִפְתֹּחַ עֵסֶק מִצְּלִיחַ.

שִׂמְחָה עֲצוּמָה מִלָּאָה אֶת לְבוֹ כִּאֲשֶׁר הָאֲנִיָּה שָׁבָה  
נֹסַע עֲגֹנָה בְּנִמְלָעַת. הוּא כָּבֵר רָאָה בְּעֵינָי רֹחוֹ אֶת  
שִׂמְחַת בְּנֵי בֵּיתוֹ לְמִרְאָה הָאֲרָנֶק הַתְּפוּחַ שֶׁהֵבִיא  
עִמּוֹ. וּפִתְאֹם שָׁד וְשִׁבְרָה! בְּרִדְתּוֹ מִן הָאֲנִיָּה אֶל

הסירה שהובילה את הנוסעים אל החוף, נשמת הארנק וצלל במצולות הים.

שוב פרץ האיש בבכי קורע לב והוסיף כי בארנק היה גם סכום כסף גדול שנתבקש להעביר לכלה יתומה וענייה. "כיצד אוכל להראות את פני לפני הכלה ומשפחתה ומה יאמרו אשתי וילדי?!", ייבב האיש, בעוד רבי חיים מביט בו בעינים רחמניות.

פתאם פנה רבי חיים אל האיש: "בא עמי אל החוף" מפתע הביט בו הלה כלא מבין, אך נענה והלך אחריו.

בהגיעם אל החוף אמר רבי חיים: "עוד מעט יעלה הים אל החוף אוצרות רבים מימי קדם. בין החפצים תוכל למצא את ארנקך, אולם עליך להזהר לקחת את הארנק שלך בלבד ולא דבר זולתו. התזכור זאת?". האיש הנהן בהסכמה.

רבי חיים נשא תפלה חרישית וצוה על הים להוציא אל החוף את כל האוצרות ששילל. לנגד עיניהם המשתאות של האיש ותלמידו של רבי חיים החלו המים לגעש ולבעבע, וכעבר רגע החלו לצוף

וְלַעֲלוֹת חֲפָצִים רַבִּים, וּבָהֶם דְּבַרִי כֶסֶף וְזָהָב, תְּבוֹת  
עֲתִיקוֹת וְכָלִים. בִּינֵיהֶם נִרְאָה הָאַרְנָק שֶׁנִּשָּׂא עַל  
הַגָּלִים הַיָּשָׁר לְעֶבֶר בְּעֵלְיוֹ.

הָאִישׁ לֹא הָאֱמִין לְמַרְאֵה עֵינָיו. הוּא זָכַר אֶת דְּבַרִי  
רַבִּי חַיִּים וְהָרִים רַק אֶת הָאַרְנָק. הוּא פָּתַח אוֹתוֹ  
בַּהֲתַרְגְּשׁוֹת וְהָיָה מֵאֲשֶׁר לְגִלּוֹת כִּי כָּל מִטְבְּעוֹת  
הַכֶּסֶף נִמְצְאִים בּוֹ וְלֹא חֶסֶר דְּבַר. רַבִּי חַיִּים הִתְפַּלֵּל  
שְׁנִית, וְהַגָּלִים בָּאוּ וְלָקְחוּ עִמָּם אֶת הַחֲפָצִים בַּחֲזָרָה  
לְמִצּוֹלוֹת הַיָּם.

בְּעוֹדוֹ מִתְקַשֶּׁה לְהַכִּיל אֶת גִּדְּל הַנֶּס פָּנָה הָאִישׁ  
בַּהֲתַרְגְּשׁוֹת אֶל רַבִּי חַיִּים וְאָמַר: "כִּיצַד אוּכַל  
לְהוֹדוֹת לָךְ, רַבִּי?"

חִיוֵךְ רָחֵב הִתְפַּשֵּׁט עַל פָּנָיו שֶׁל רַבִּי חַיִּים וְהוּא  
אָמַר: "טוֹבָה גְּדוֹלָה תַּעֲשֶׂה עִמִּי אִם תּוֹאִיל לְהִיּוֹת  
אוֹרְחֵי הַלַּיְלָה, בְּלִיל הַסֵּדֶר" הָאִישׁ נִעְנָה בְּשִׂמְחָה,  
וּבְלִיל הַסֵּדֶר קָשָׁה הָיָה לַדַּעַת מִי מֵאֲשֶׁר יוֹתֵר -  
הִיְהוּדִי שֶׁמִּצָּא אֶת אַרְנָקוֹ אוֹ 'אוֹר הַחַיִּים' שֶׁמִּצָּא  
אֲרַח לַחֵג.

